

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/429/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6711210550
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6711210550.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivica Hanuskovej v právnej veci žalobcov 1.) T. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., T. XXX/XX, 2.) X. S. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., M. R. C. XXXX/XX, 3.) S. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., Ulica I. XX/XX, 4.) U. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. D., I. XX, všetci zastúpení advokátskou kanceláriou URBÁNI & Partners s.. r. o., so sídlom Banská Bystrica, Skuteckého 17, IČO: 36 646 181, proti žalovaným I.) A. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., A. XXX/XX a II.) U. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. I., F. O. XXX/XX, obe zastúpené JUDr. Dušanom Kracinom, advokátom, advokátska kancelária Zvolen, Nám. SNP 80/22, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, na odvolanie žalobcov 1.) až 4.) proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 14C/135/2011-174 z 14. 01. 2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu zamietol, potvrdzuje.
Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým rozhodol o náhrade trov konania m e n í tak, že žalobcovia v rade 1.) až 4.) sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalovaným I.) a II.) trovy prvostupňového konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 2.593,50 EUR do troch dní.
Žalovaným I.) a II.) náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia, že nebohý S. B., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom J., T. XX, resp. I. XX/XX, bol ku dňu smrti XX. XX. XXXX vlastníkom pozemkov, parc. č. XXX/X o výmere 150 m², zastavané plochy a nádvoria, parc. č. XXX/X o výmere o výmere 158 m², zastavané plochy a nádvoria a parc. č. XXX o výmere 756 m², záhrady, všetko v kat. úz. J., obec J., okres U., zapísaných na LV č. XX, alternatívne, že uvedené pozemky patria v celosti do dedičstva po ňom.

Okresný súd zistil, že žalobcovia v rade 1.) až 4.) sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XX, kat. úz. J., a to parc. č. XXX/X o výmere 150 m², zastavané plochy a nádvoria, parc. č. XXX/X o výmere o výmere 158 m², zastavané plochy a nádvoria a parc. č. XXX o výmere 756 m², záhrady, každý v 1/8-ine. Žalované I.) a II.) majú k predmetným nehnuteľnostiam spoluvlastnícke podiely v pomere 1/4-ina k celku. Žalobcovia sú zároveň spoluvlastníkmi, každý v 1-ine nehnuteľnosti - stavby, ktorá je zapísaná v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX kat. úz. J. ako rodinný dom súp. č. XXX, ležiaci na parcele č. KN-C XXX/X. Žalované sú z užívania pozemkov zapísaných na LV č. XX, kat. úz. J. vylúčené, preto podali žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva a konanie je vedené pod. sp. zn. 14C/21/2008. Okresný súd vychádzal z toho, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na určení, že sporné nehnuteľnosti patria v celosti do dedičstva po nebohom S. B. ml. vzhľadom na to, že popri žalobcoch sú zapísané ako ich spoluvlastníčky aj žalované.

Žalobcovia tvrdili, že ich právny predchodca S. B. ml., nar. XX. XX. XXXX, ktorý zomrel XX. XX. XXXX, nadobudol vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním podielu 3-ín a žalobcovia vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, každý v 1/8-ine, nadobudli po ňom dedičským rozhodnutím Okresného súdu

Zvolen č. D/765/2001. Žalované sú podielovými spoluvlastníkmi, každá v 1-ine, na základe dedičského rozhodnutia Okresného súdu Zvolen č. D/1508/94 po neb. S. B., nar. XX. XX. XXXX, ktorý zomrel XX. XX. XXXX. Žalovaná I.) ako dcéra neb. S. B. a žalovaná II.) po svojom manželovi, ktorý bol synom S. B.. Žalobcovia tvrdili, že ich otec S. B. ml. od roku 1968 až do svojej smrti užíval sporné pozemky, pôvodne označené ako parc. č. XXX/X a správal sa ako jediný a výlučný vlastník, počas celej doby, až do svojej smrti s nimi nakladal. Jeho držba nebola ničím a nikým rušená alebo spochybňovaná až do dedičského konania č. D/1508/94, ktorým došlo k zápisu spoluvlastníckych podielov na žalované. Žalobcovia tvrdili, že vydržacia lehota ich právneho predchodcu začala plynúť od smrti jeho otca S. B. st., t. j. od 01. 01. 1968. Ďalej uviedli, že v rokoch 1963 až 1967 prebehlo medzi právnymi predchodcami účastníkov konania, S. B. a S. B. ml. viacero úkonov za účelom vysporiadania ich spoluvlastníctva k parc. č. XXX/X, ktorú v tom čase vlastnili v spoluvlastníckom podiele každý v 1-ine a zvyšná polovica patrila ich otcovi S. B. st. Vysporiadanie malo byť urobené formou darovacej zmluvy z 07. 11. 1967. Pri registrácii obmedzenia prevodu nehnuteľností parc. č. 812/1 pod č. RIII 69/67 bolo konštatované, že S. B. ml. mal na parcele postavený rodinný dom a že mal požiadať o prevedenie parcely do svojho vlastníctva. V dedičskom konaní D 121/68 bola uzavretá dedičská dohoda, podľa ktorej bol sporný pozemok zaradený do dedičstva ako poľnohospodárska pôda, ktorú obaja dedičia nadobúdajú in natura v rovnakom pomere po polovici s tým, že rozdelenie v prípade potreby prevedú dedičia mimo štátneho notárstva. Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XX z roku 1971 bol ako výlučný vlastník uvedený S. B. ml. Dňa 26. 03. 1970 bola na býv. MNV J. spísaná zápisnica, že S. B. ml. na základe dedičskej dohody vyplatil bratovi S. B. 13.000,- Kčs, ktorý prehlásil, že od brata si viacero nárokovat nebude.

Okresný súd mal preukázané, že S. B. st. bol otcom S. B., nar. XX. XX. XXXX a S. B. ml., nar. XX. XX. XXXX, právnych predchodcov účastníkov konania. Podľa dedičského rozhodnutia býv. Štátneho notárstva vo Zvolene sp. zn. D 121/68 zo dňa 10. 07. 1968 po S. B. st., nar. XX. XX. XXXX, ktorý zomrel XX. XX. XXXX, sporné nehnuteľnosti zdedili synovia S. B. a S. B. ml., každý v rovnakom pomere v jednej polovici. S. B. ml. teda nemohol byť v držbe dobromyseľný, lebo by uvedenú skutočnosť namietal už v dedičskom konaní po S. B. st. V konaní Okresného súdu Zvolen sp. zn. 14C/21/2008, ktorého spis bol pripojený, svedkovia S. D., nar. XX. XX. XXXX a K. B., nar. XX. XX. XXXX ani ďalší svedkovia nepotvrdili, že S. B. a S. B. ml. mali sporné nehnuteľnosti medzi sebou vysporiadané. V posudzovanom prípade nedošlo ani k začatiu plynutia vydržacej doby, pretože S. B. ml. v konaní D 121/68 podpísal dedičskú zápisnicu a prevzal dedičské rozhodnutie, z ktorého jasne a nepochybne vyplývalo, že k darovaniu spoluvlastníckych podielov k sporným pozemkom nedošlo. V konaní tak nebola preukázaná dobromyseľnosť právneho predchodcu žalobcov ako základná podmienka vydržania.

Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 130 ods. 1, § 134 ods. 1, § 460 Občianskeho zákonníka a § 80 písm. c) OSP.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1, § 149 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP a úspešným žalovaným priznal náhradu trov právneho zastúpenia v sume 2.859,87 EUR.

Žalobcovia sa vo včas podanom odvolaní domáhali zmeny rozsudku tak, aby bolo ich návrhu vyhovené. Okresnému súdu vytykali nesprávne skutkové zistenia a právne posúdenie a ďalej, že odôvodnenie rozhodnutia okresný súd prevzal z tvrdení protistrany v konaní 14C/21/2008, ktorých výpovedná hodnota bola pochybná. Namietali tiež nesprávnosť vyčíslenia uplatnených trov právneho zastúpenia. Zotrvali na tvrdení, že vlastníci pôvodného pozemku č. XXX/X sa navzájom vypořádali darovacou zmluvou a v čase smrti S. B. st. o tom vedeli, preto nenamietali zaradenie spornej parcely do zoznamu poľnohospodárskych pozemkov čo treba chápať tak, že majitelia pozemku sa de facto zmenili ešte pred smrťou S. B. st. Právny predchodca žalobcov, S. B. ml. považoval parcelu č. XXX/X za svoje výlučné vlastníctvo. Jeho brat S. B. právneho predchodcu žalobcov v nerušenom užívaní až do svojej smrti nespochybňoval. Dobromyseľnosť S. B. ml. bola podporená zo strany štátnych orgánov, správy katastra, MNV v J., ktoré s ním konali. Záver, že žalobcovia nepreukázali dobromyseľnosť a že nedošlo k začatiu plynutia vydržacej doby je v rozpore s predloženým dôkazovým materiálom a súd neuviedol vyvrátenie argumentov, ktoré predložili žalobcovia. Do roku 1994, kedy žalované našli znovuobjavený majetok uplynulo 26 až 28 rokov. To, že spoluvlastnícky podiel žalovaných bol zapísaný na liste vlastníctva sa stalo pochybením katastra nehnuteľností a bez vedomia výlučného vlastníka. Poukázali na to, že právny nárok titulom novoobjaveného dedičstva žalovaných k spornej parcele, pôvodne označenej ako č. XXX/X, by sa mohol vzťahovať len k výmere 250 m², ktorá je ako časť pôvodnej parcely 45 rokov užívaná

ako miestna komunikácia na ul. T., čo vyplýva z ROEP, vypracovaného 01. 06. 1998, a doteraz nie je vysporiadaná.

Okresnému súdu vytýkali, že pri určení trov právneho zastúpenia nepostupoval podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z., kedy pri súčasnom zastupovaní dvoch osôb je sadzba odmeny znížená o 50 % za každého zastupovaného a že paušálna náhrada sa vzťahuje na úkon. Právny zástupca si neoprávnene započítal dva úkony za pojednávanie 14. 01. 2013. Žalobcovia po podaní odvolania zmenili právneho zástupcu, pričom aj ich nový právny zástupca zotrval na dôvodoch žaloby, na základe ktorých sa domáhali, že právny predchodca žalobcov S. B., nar. XX. XX. XXXX, bol ku dňu svojej smrti výlučným vlastníkom pozemku parc. č. XXX/X o výmere 1.064 m² po prečíslovaní parc. č. XXX/X o výmere 150 m², parc. č. XXX/X o výmere 158 m² a parc. č. XXX o výmere 756 m², ktoré sa nachádzajú v kat. úz. J., zapísané na LV č. XX.

Žalované vo vyjadrení k odvolaniu navrhli rozsudok okresného súdu potvrdiť. Aj keby nebolo preukázané, že obsah darovacej zmluvy z 07. 11. 1967 bol nepravdivý, na prevod nehnuteľností bola potrebná registrácia štátnym notárstvom k čomu nikdy nedošlo. Okrem toho darca S. B. st. bol nevládnym, umieral na rakovinu a zomrel v nemocnici dňa XX. XX. XXXX. Finančné vyrovnanie S. B. ml. z 26. 03. 1970 (13.000,- Kčs) sa týkalo vyrovnania podielu z domovej nehnuteľnosti č. XX v J., ktorý dlhoval S. B. ml.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal odvolanie v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods.1, 2 OSP odvolaním napadnuté rozhodnutie podľa § 219 OSP potvrdil.

Podľa § 124 Občianskeho zákonníka všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.

Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

Podľa § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci.

Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Podľa § 134 ods. 3, do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

Podľa § 80 písm. c) OSP návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 91 ods. 1 OSP, ak je navrhovateľov alebo odporcov v jednej veci niekoľko, koná každý z nich sám za seba. Podľa ods. 2 toho istého ustanovenia, ak však ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, platia úkony jedného z nich i pre ostatných. Na zmenu návrhu, na jeho späťvzatie, na uznanie alebo vzdanie sa nároku a na uzavretie zmieru je však potrebný súhlas všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane.

Podľa názoru odvolacieho súdu z odôvodnenia rozhodnutia a obsahu súdneho spisu vyplývajú všetky skutočnosti, ktoré boli potrebné pre rozhodnutie v tejto veci. Záver okresného súdu, že k darovaniu spoluvlastníckych podielov k sporným pozemkom nedošlo a v konaní tak nebola preukázaná dobromyseľnosť právneho predchodcu žalobcov ako základná podmienka vydržania bol správny. Okresnému súdu treba vytknúť iba to, čo ale správnosť rozhodnutia neovplyvnilo, že spolu s účastníkmi nechal bez povšimnutia, že žalobcovia nemohli mať naliehavý právny záujem na určení vlastníctva k

celej spornej nehnuteľnosti, a to z dôvodu, že na žalované boli zapísané iba spoluvlastnícke podiely, zodpovedajúce polovici sporných nehnuteľností. To zodpovedalo aj zisteniu okresného súdu, že právni predchodcovia žalobcov a žalovaných nadobudli - v rovnakom pomere, dedičským rozhodnutím býv. Štátneho notárstva vo Zvolene sp. zn. D 121/68 zo dňa 10. 07. XXXX po S. B. st., nar. XX. XX. XXXX, ktorý zomrel XX. XX. XXXX iba polovicu sporných nehnuteľností. Na tomto závere nič nemení tvrdenie žalobcov, že sporné nehnuteľnosti nadobudol ich právny predchodca S. B. ml. predtým a mimo dedičského konania darovacou zmluvou. Tu treba vychádzať zo zápisu v evidencii nehnuteľností, podľa ktorého bol ku dňu smrti S. B. st. na liste vlastníctva XX kat. úz. J. evidovaný jeho spoluvlastnícky podiel ako poručiťľa v jednej polovici, ktorý následne, na základe uvedeného dedičského rozhodnutia, prešiel v rovnakom pomere medzi právnych predchodcov žalobcov a žalovaných s tým, že títo právni predchodcovia (S. B. ml. a S. B.) boli dovtedy podielovými spoluvlastníkmi každý v 1-ine (č. I. 126).

Žalobcovia pri preukazovaní právneho dôvodu vydržania vychádzali z rukou písanej darovacej zmluvy uzavretej dňa 07. 11. 1967 (č. I. 43). Uvedenou zmluvou mohol S. B. st. darovať synovi svoj podiel v polovici nehnuteľnosti a S. B. svoj podiel v 1-ine bratovi S. B. ml. na pozemku č. XXX/X, čomu nasvedčovali spoluvlastnícke pomery k uvedenej nehnuteľnosti v tom čase zapísané na LV č. XX v kat. úz. J. (predtým v pk vložke č. XX). Súčasne žalobcovia predložili písomnosti preukazujúce registráciu obmedzenia prevodu nehnuteľnosti, ku ktorej došlo pod č. R III 69/67 ku dňu 11. 09. 1967 na podiel S. B. st. a S. B. ml. k 3-inám nehnuteľnosti parc. č. XXX/X v prospech býv. Štátnej sporiteľne vo Zvolene (č. I. 44). Darovacia zmluva z dôvodu, že sa týkala právnych vzťahov k nehnuteľnosti, mala byť tiež registrovaná štátnym notárstvom a predložená na zápis v evidencii nehnuteľností, k čomu ale nedošlo. Naopak, po smrti S. B. st. uzavreli obaja dedičia dedičskú dohodu, ktorou si rozdelili nehnuteľnosti na polovice, o čom svedčia ich podpisy na zápisnici o prejednaní dedičstva z 10. 07. 1968 (č. I. 42). Zápisnica spísaná na MNV J. 26. 03. 1970 (č. I. 74) o tom, že S. B. ml. vyplatil S. B. sumu 13.000,- Kčs sa týkala povinnosti vyplatenie podielu 1 rodinného domu v J. č. d. XX, ktorá mu vyplývala z dedičského rozhodnutia (č. I. 42). Zo žiadnej predloženej písomnosti nemožno vyvodiť záver, že medzi bratmi S. B. ml. a S. B. došlo k vysporiadaniu sporných pozemkov tak, ako to uvádzali žalobcovia. Skutočnosť, že nehnuteľnosti užíval výlučne právny predchodca žalobcov a že spoluvlastník sa nedomáhal výkonu spoluvlastníckych práv, nemožno priznať právne účinky vydržania. S. B. ml. ani jeho právnym nástupcom predsa nič nebránilo dávno zosúladiť tvrdené vlastnícke a užívacie pomery so stavom v evidencii nehnuteľností.

Žalobcom sa nepodarilo vyvrátiť pochybnosti o darovaní ako nadobúdacom titule dobromyseľného užívania sporných nehnuteľností ich právnym predchodcom, lebo v dedičskom konaní po S. B. st. tento ich právny predchodca nenamietal zaradenie sporných nehnuteľností do dedičstva a ani neskôr neurobil nič ohľadne skutočného zápisu spoluvlastníckeho podielu jeho brata S. B. k sporným nehnuteľnostiam v príslušnej evidencii. Potom okresný súd správne uzavrel, že darovacia zmluva, na ktorú sa v konaní odvolávali žalobcovia, nikdy nenadobudla účinky a nie je možné vychádzať z nej pri posudzovaní dobromyseľnosti vydržania. Výkon vlastníckeho práva na rozdiel od užívacích alebo iných majetkových práv nevyžaduje aktívne konania, preto nemožno nečinnosť dotknutých osôb (právnych predchodcov účastníkov konania) vykladať iba v prospech žalobcov a na ťarchu žalovaných.

Okresný súd správne zistil skutkový stav, vyvodil z neho zodpovedajúci právny záver, rešpektoval príslušnú právnu úpravu a zohľadnil všetky právne významné skutočnosti. Jeho rozhodnutie bolo preto vecne správne.

Odvolací súd preskúmal správnosť aj napadnutého výroku o náhrade trov konania, ktorá žalovaným patrí z dôvodu úspechu v konaní podľa § 142 ods. 1 OSP. Pri určení výšky trov právneho zastúpenia okresný súd nepostupoval správne. Základom pre určenie tarifnej odmeny podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov je suma 26.600,- EUR, kde za jeden úkon patrí odmena 532,77 EUR. Advokátovi možno priznať odmenu iba za štyri úkony právnej služby, a to prevzatie zastúpenia, vyjadrenie z 22. 11. 2011 a zastupovanie na pojednávaní 28. 05. 2012 a 14. 01. 2013, spolu odmena 2.131,80, k tomu paušálna suma náhrad 30,26 EUR (2 x 7,41 + 7,63 + 7,81) a 20 % DPH 432,26 EUR, spolu odmena zastúpenia prvostupňového konania v sume 2.593,50 EUR.

V odvolacom konaní boli žalovaní úspešní. Ich právny zástupca vo vyjadrení k odvolaniu síce uplatnil trovy právneho zastúpenia odvolacieho konania, ktoré však opomenul riadne vyčíslieť, a preto náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná (§ 151 ods. 2 OSP).

Rozhodnutie bolo v senáte odvolacieho súdu prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.